

Grasalkovičova záhrada je po revitalizácii opäť otvorená. Práce priniesli nové chodníky, závlahu, osvetlenie, ale aj rozsiahlu výsadbu zelene a nový mobiliár

Bratislava-Staré Mesto 5. apríla 2024 – Grasalkovičova záhrada je po revitalizácii opäť otvorená. Súčasťou rozsiahlych prác boli napríklad nová závlaha, nové mlatové chodníky, výsadba zelene a navýšenie počtu stromov, nové osvetlenie a siete, ktoré priestor za Prezidentským palácom už roky potreboval. Do záhrady pribudli aj nové lavičky a koše. Viac než osemdesiat percent výdavkov na revitalizáciu hradila mestská časť z externých zdrojov.

Staré Mesto začalo s obnovou tohto obľúbeného verejného priestoru v lete 2023. Boli to prvé významnejšie práce v záhrade od jej poslednej revitalizácie v 90. rokoch. Projekt Revitalizácia Grasalkovičovej záhrady bol financovaný prostredníctvom nenávratného finančného príspevku z Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu v hodnote 1 112 067,65 eur. eur. celkový rozpočet revitalizácie dosiahol sumu 1 320 000 eur. O dotáciu sa uchádzala mestská časť ešte v roku 2022 v rámci výzvy Podpora zelenej infraštruktúry a regenerácia vnútroblokov sídlisk s cieľom zlepšenia environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach.

Revitalizácia zameraná na zeleň

Veľký dôraz kládla mestská časť najmä na zeleň – 46 stromov v zlom zdravotnom stave bolo nahradených, do záhrady samospráva vysadila dokopy 84 stromov. Doplnili sa aj kvetinové výsadby, desiatky kríkov, takmer 20 000 cibulovín aj 16 000 dvojročiek. Zásahy v podobe úprav chodníkov, závlahy, osvetlenia a zelene v Grasalkovičovej záhrade sa celkovo dotkli 3,1 ha plochy záhrady.

„Veľké plochy zelene sú pľúcami nášho mesta – ochladzujú, poskytujú tieň, v letných mesiacoch zadržia vlahu, o faune ani nehovoriac. V dobe klimatickej krízy sa naše mestá musia adaptovať, rozširovať plochy zelene a chrániť vzrastlé stromy. Som preto veľmi rád, že sme Grasalkovičovu záhradu nielen zrekonštruovali, ale aj ešte viac zazelenali. Niekoľko

desiatok nových stromov v centre mesta je nezanedbateľná zmena k lepšiemu,” hovorí starosta Starého Mesta Matej Vagač.

Naplánované práce boli ukončené v stanovenom termíne do konca roka 2023, mestská časť sa však kvôli zeleni rozhodla predsa len s otvorením záhrady pre verejnosť trochu počkať. V záhrade prebiehala rozsiahla výsadba zelene, ktorá potrebuje oproti ostatným prácam svoj čas, aby sa dobre zakorenila, uchytla a zodolnela. Veľkú úlohu zohráva aj ročné obdobie.

Koncepčne založená baroková záhrada

Grasalkovičova záhrada je založená a naplánovaná koncepčne vo francúzskom barokovom štýle. Všetka výsadba teda prebiehala v intenciách pôvodného návrhu, zároveň sa postupovalo aj podľa koncepcie obnovy Grasalkovičovej záhrady vypracovanej uznávanou autorizovanou krajinnou architektkou Ing. Tamarou Reháčkovou, PhD.

„Významná je skutočnosť, že Grasalkovičova záhrada je jediná bratislavská palácová záhrada, ktorá si zachovala svoju pôvodnú plochu, jej rozloha ostala nezmenená od doby jej založenia. Obnova záhrady bola navrhnutá s rešpektom k jej jedinečnej kultúrno-historickej hodnote na základe dôkladnej analýzy historických podkladov a zhodnotenia aktuálneho stavu jej živých aj neživých prvkov. Realizáciou navrhovaných odporúčaní sa obnovila a zvýraznila historická kompozícia, záhrada po obnove pôsobí reprezentatívne a historicky vernejšie,” hovorí krajinná architektka Tamara Reháčková.

Nakoľko sa jedná o národnú kultúrnu pamiatku, všetky zásahy boli úzko konzultované s Krajským pamiatkovým úradom, s ktorým mestská časť spolupracovala počas celého priebehu obnovy Grasalkovičovej záhrady.

V rámci verejného priestoru záhrady boli v priebehu revitalizácie realizované aj ďalšie menšie zásahy, ktoré neboli súčasťou projektu. Ide napríklad o fontánu Radosť zo života, ktorá bola do záhrady osadená v roku 1978 a pochádza od architektov Tibora Bártfaya, Karola Lacka, Imricha Ehrenbergera a Pavla Mikšíka. Mestská organizácia Marianum ako správca mestských fontán počas revitalizácie záhrady obnovila rozvody vody a fontánu dôkladne vyčistila.

Detské ihrisko mestská časť plánuje obnoviť

Staré Mesto veľmi dobre vníma potrebu obnovy detského ihriska v obľúbenej záhrade. Súčasťou projektu revitalizácie, na ktorý Staré Mesto získalo financie, však detské ihrisko nemohlo byť, preto samospráva pristúpila k dočasnému riešeniu repasom a doplnením aktuálnych hracích prvkov, ktoré budú osadené v priebehu nasledujúcich týždňov.

Nové a lepšie ihrisko, ktoré bude obsahovať prvky vhodné na environmentálnu výchovu, je však v plánoch, mestská časť sa aktívne uchádza o dotácie aj v spolupráci so zahraničnými partnermi.

Podobne ako v prípade detského ihriska mestská časť aktívne hľadá financie aj na realizáciu ďalších projektov v rámci záhrady. V prípade konceptu komunitného domčeka Staré Mesto čaká na vyhodnotenie už podaného projektu, ktorý zahŕňa aj zámer environmentálnej učebne, ktorá by mohla byť realizovaná v priestore bývalého zázemia strážnej služby pri vchode z Banskobystrickej ulice.

Zelená oáza za Prezidentským palácom

Mestská časť ďakuje za ústretovosť, trpezlivosť a spoluprácu Kancelárii prezidentky Slovenskej republiky Zuzany Čaputovej počas rozsiahlej a komplexnej obnovy Grasalkovičovej záhrady. „Chcem vyjadriť uznanie a vďaku ľuďom, ktorí sa aktívne podieľali na revitalizácii Grasalkovičovej záhrady. Záhrada už môže opäť slúžiť, ako príjemný priestor pre všetkých, ktorí chcú v srdci Bratislavy nájsť chvíľu oddychu, únik od každodenného zhonu či miesto pre na priateľské stretnutia. Dnes je záhrada ešte krajšia, ako keď som pred piatimi rokmi do prezidentského paláca prišla,“ povedala prezidentka SR Zuzana Čaputová.

Grasalkovičova záhrada sa teda opäť vracia na mapu navštevovaných miest v srdci hlavného mesta. Po necelom roku zrevitalizovaná a oveľa zelenšia ako doteraz.

Revitalizácia Grasalkovičovej záhrady v skratke:

- nové osvetlenie
- nový mobiliár
- nový zavlažovací systém
- nové mlatové povrchy
- ošetrované existujúce stromy a kríky, vrátane novej výsadby

- ošetrovaný trávnik – prevzdušnený, pieskovaný, pohnojený, dosadený

Zeleň v číslach:

- 84 vysadených stromov: 46 stromov v zlom zdravotnom stave nahradených za nové, 38 novovysadených stromov
- 16 110 ks vysadených dvojročiek
- 19 687 ks vysadených cibuľovín
- 3 135 ks vysadenej zimozelene menšej (vinca minor)
- 648 ks vysadenej cezmíny
- 195 ks vysadeného kríkového tisu

Dodávatelia a partneri, ktorí sa podieľali na revitalizácii

Chodníky opravila spoločnosť Pittel+Brausewetter s. r. o., nové osvetlenie, vrátane výmeny sietí zabezpečila spoločnosť IMAO electric, s. r. o., o novú závlahu sa postarala spoločnosť GARDEN TEAM s. r. o. a o zeleň sa postaral pán Marko Méry.

Externé zdroje

Projekt Revitalizácia Grasalkovičovej záhrady bol financovaný z Európskych štrukturálnych a investičných fondov v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu v hodnote 1 112 067,65 eur.

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

